

Prof. dr hab. Michał Woyciechowski

Instytut Nauk o Środowisku
Uniwersytetu Jagiellońskiego
w Krakowie

Zagrożenia dla bioróżnorodności i inne problemy biologii środowiskowej w projektach unijnych

Abstrakt

Zespół Ekologii Behawioralnej Instytutu Nauk o Środowisku UJ uczestniczył w 5. Programie Ramowym Komisji Europejskiej, korzystając z funduszy unijnych, już dwa lata przed przystąpieniem Polski do UE, czyli w roku 2002. Był to projekt o akronimie MacMan, którego badania dostarczyły ważnych informacji o gatunkach myrmekofilnych motyli, zagrożonych wyginięciem w całej Europie. Efektem projektu było nie tylko poznanie wielu aspektów biologii tych gatunków ale też dostarczenie argumentów by motyle te traktować jako gatunki parasolowe, czyli takie, których obecność jest gwarantem właściwego stanu zagrożonych siedlisk w ekosystemach wymagających ochrony. Efektem kolejnego projektu o akronimie ALARM było zwrócenie uwagi na globalne zagrożenia, które są przyczyną gwałtownie malejącej różnorodności biologicznej, tak powszechnie obserwowanej także w krajach UE. Stwierdzono znaczący wpływ zanieczyszczeń środowiska metalami ciężkimi na faunę owadów zapylających. Znaczenie zapylaczy jako ważnego komponentu usług ekosystemowych było tematem kolejnego projektu o akronimie STEP. Wykazano w nim, że nie tylko pszczoły, ale też inne owady, jak muchówki i motyle, odgrywają istotną rolę w plonowaniu wielu upraw. Zwrócono uwagę na konieczność ochrony dzikich zapylaczy także we względu na ich znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Projekt o akronimie EuMon pozwolił wypracować praktyczne sposoby oceny i ochrony różnorodności biologicznej, które zalecono do stosowania we wszystkich krajach UE, głównie na terenach Natura 2000. Wyniki omówionych projektów zostały przedstawione w blisko 50 naukowych publikacjach w międzynarodowych czasopismach i wydawnictwach książkowych. Były też podstawą do przygotowania dziewięciu rozpraw doktorskich obronionych w UJ. Prace te znalazły się także w dorobku naukowym i osiągnięciach naukowych pięciu osób, które wystąpiły o przyznanie im stopnia naukowego doktora habilitowanego.